

9 Μαΐου 1940

«Σφυρί και αμόνι»

Η πολιτική του κατευνασμού που επιδίωκαν οι πρωθυπουργοί της Αγγλίας, Τσάμπερλεν, και της Γαλλίας, Νταλαντιέ, δεν απέδωσε. Ο Χίτλερ μπήκε στην Πολωνία ([βλ. 1.9.1939](#)), η Αγγλία και η Γαλλία του κήρυξαν τον πόλεμο στα χαρτιά κι ο χειμώνας ήρθε να ηρεμήσει τα πράγματα. Η Πολωνία καταβροχθίστηκε, η Γαλλία δε μπόρεσε να τη βοηθήσει όπως δεν μπόρεσε να βοηθήσει και την Φινλανδία που αναγκάστηκε να πολεμήσει μόνη τη Σοβιετική Ένωση και να της παραχωρήσει ό,τι διεκδικούσε. Ούτε τη Νορβηγία και τη Δανία μπόρεσε να βοηθήσει η Γαλλία. Με το που μπήκε η άνοιξη, στις 9 Απριλίου 1940, ο Χίτλερ τις κατέλαβε δίχως να συναντήσει αντίσταση (τη Νορβηγία, σε συνεννόηση με τον πρωθυπουργό της Βίτκουν Κουίςλιγκ). Η μόνη στρατιωτική δραστηριότητα των Γάλλων ήταν να καταλάβουν μερικά χωριά που μεσολαβούσαν από τα σύνορα ως τα γερμανικά οχυρά της γραμμής Ζιγκφριντ. Οι Γερμανοί τα ξαναπήραν σε τρεις μέρες (19.10.1939).

Ολλανδία και Βέλγιο δεν κατάφεραν να συνεννοηθούν για κοινή άμυνα, ενώ οι Γάλλοι περίμεναν τους Γερμανούς στα μεταξύ τους σύνορα, στην πολυδιαφημισμένη γραμμή Μαζινό. Μόνο που ο Χίτλερ δε σκόπευε να χτυπήσει εκεί. Νύχτα, 9 Μαΐου 1940, δόθηκε το σύνθημα να αρχίσει η επιχείρηση «Σφυρί και αμόνι».

Ο κεραυνοβόλος πόλεμος ξέσπασε ασυγκράτητος. Ξημερώματα, 10 Μαΐου, δυο τεράστιες μηχανοκίνητες γροθιές χτύπησαν Ολλανδία και Βέλγιο που τσάκισαν. Η Ολλανδία κατέθεσε τα όπλα σε τέσσερις μέρες. Από τις 12 μήνα, ο στρατάρχης Χάιντς Γκουντέριαν βρισκόταν στη βελγική Μπουγιόν, πέντε χλμ. από τα γαλλικά σύνορα. Τα παραβίασε στις 13 και πήρε το Σεντάν. Στις 20, βρισκόταν στη Μάγχη κι οργάνωνε την επίθεση στην καρδιά της Γαλλίας από τα δυτικά!...

Το Βέλγιο συνθηκολόγησε στις 28 Μαΐου. Στις 29, άρχισε η αγγλική αποχώρηση με την επιχείρηση της Δουνκέρκης. Στις 30, έπεσε η Λίλ. Οι Γερμανοί προχωρούσαν ακάθεκτοι από παντού. Στις 10 Ιουνίου, πέρασαν τον Σηκουάνα. Στις 14, μπήκαν στο Παρίσι. Στις 22, παραδόθηκαν οι γαλλικές στρατιές των Άλπεων καθώς είχαν να κάνουν και με τους Ιταλούς που έσπευσαν, μήπως χάσουν τη μοιρασιά. Την έχασαν. Στις 28, οι Γερμανοί σταματούσαν στα ισπανικά σύνορα. Στις 30, η απόρθητη γραμμή Μαζινό παραδινόταν. Στις 21 Ιουνίου, ο

Χίτλερ έπαιρνε την εκδίκησή του στο δάσος της Κομπιένης, υπαγορεύοντας τους όρους του, στο ίδιο βαγόνι όπου, στα 1918, οι Γερμανοί είχαν υπογράψει την «άνευ όρων» παράδοσή τους. Οι τελευταίοι Γάλλοι μαχητές κατέθεσαν τα όπλα, στις 25 Ιουνίου. Το δυτικό μέτωπο διαλύθηκε μέσα σε πενήντα μέρες. Μέσα σε πενήντα μέρες, ο Χίτλερ κυρίευσε όλη την ανατολική ακτή του Ατλαντικού ως τα Πυρηναία. Μόνος αντίπαλός του εκεί παρέμεναν τα αγγλικά νησιά.

1927: Η Καμπέρα διαδέχεται τη Μελβούρνη ως πρωτεύουσα της Αυστραλίας.

1944: Οι Σοβιετικοί ανακαταλαμβάνουν την Σεβαστούπολη. Για τους Γερμανούς, η αντίστροφη μέτρηση στο ανατολικό μέτωπο είχε ξεκινήσει.

1956: Μαχητικό συλλαλητήριο υπέρ της Κύπρου, στην Αθήνα, καταλήγει σε σύγκρουση με την αστυνομία: 4 διαδηλωτές κι ένας αστυνομικός διευθυντής νεκροί, 265 τραυματίες (οι 165 από σφαίρες) ο απολογισμός.

1976: Οι γερμανικές αρχές ανακοινώνουν ότι η Ούλρικε Μάινχοφ, ηγετικό στέλεχος της ακροαριστερής οργάνωσης RAF (ομάδα Μπάαντερ - Μάινχοφ), κρεμάστηκε στο (λευκό) κελί της.

1978: Ανακαλύπτεται στο πορτοπαγκάζ ενός αυτοκινήτου το πτώμα του δολοφονημένου πρώην πρωθυπουργού της Ιταλίας Άλντο Μόρο. Ήταν η κορυφαία τρομοκρατική πράξη των Ερυθρών Ταξιαρχιών, που έριξαν την Ιταλία στο χείλος ενός πιθανού στρατιωτικού πραξικοπήματος.

1993: Η Παραγουάη πραγματοποιεί τις πρώτες της προεδρικές και βουλευτικές εκλογές μετά από σχεδόν 50 χρόνια.

2001: Πεθαίνει ο Νίκος Σαμψών, ήρωας του κυπριακού εθνοαπελευθερωτικού αγώνα κατά των Άγγλων και ανδρείκελο της χούντας των συνταγματαρχών. Στο πραξικόπημα της 15^{ης} Ιουλίου 1974 διορίστηκε πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, στη θέση του Μακαρίου, αλλά παραιτήθηκε στις 23 του ίδιου μήνα. Είχε γεννηθεί στις 16 Δεκεμβρίου 1935.

2018: Ο διάδοχος της Βρετανίας, Κάρολος, και η σύζυγός του, Καμίλα, επισκέπτονται επίσημα την Ελλάδα.

Η 9^η Μαΐου στον πολιτισμό

9 Μαΐου 1946

Βασιλιάς για ένα μήνα

Ο βασιλιάς της Ιταλίας, Βικτωρ Εμμανουήλ Γ', παραιτήθηκε υπέρ του γιου του, Ουμβέρτου, στις 9 Μαΐου του 1946 (πέθανε στις 12 Δεκεμβρίου του 1947). Ο Ουμβέρτος Β' έμεινε στον θρόνο περίπου ένα μήνα. Τον Ιούνιο του 1946, με δημοψήφισμα, η Ιταλία ανακηρύχθηκε Δημοκρατία. Ο Ουμβέρτος πέθανε έκπτωτος στην Ελβετία στις 18 Μαρτίου 1983.

Το σύνταγμα που ψηφίστηκε στις 22 Δεκεμβρίου του 1947, διαθέτει όλες τις ασφαλιστικές δικλίδες που αποτρέπουν την δημιουργία μονοκομματικών αυταρχικών κυβερνήσεων. Δεν διαθέτει όμως διατάξεις που να ευνοούν την ύπαρξη σταθερών κυβερνήσεων. Στο εξής, η Ιταλία κυβερνήθηκε από συνασπισμούς. Στα επόμενα 45 χρόνια, παρέλασαν 49 κυβερνήσεις, όλες συνασπισμού.

Παρ' όλα αυτά, μπόρεσε να δημιουργηθεί το «ιταλικό οικονομικό θαύμα». Τη δεκαετία του '50, το εθνικό εισόδημα διπλασιάστηκε και το «κατά κεφαλή» αυξήθηκε πάνω από 60%. Στις 18 Απριλίου του 1951, η Ιταλία ήταν μια από τις έξι χώρες που υπέγραψαν στο Παρίσι την ιδρυτική πράξη για την δημιουργία της ΕΚΑΧ (Ευρωπαϊκή Κοινότητα Άνθρακα και Χάλυβα), προπομπό της ΕΟΚ και της μετεξέλιξής της σε Ευρωπαϊκή Ένωση. Έξι χρόνια αργότερα, στις 25 Μαρτίου 1957, στο Καπιτώλιο της Ρώμης, υπογράφηκε η ληξιαρχική πράξη γέννησης της ΕΟΚ, προδρόμου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

1502: Ο Χριστόφορος Κολόμβος σαλπάρει από το Κάδιξ της Ισπανίας για το τέταρτο και τελευταίο του ταξίδι στις «Δυτικές Ινδίες».

1785: Ο Βρετανός εφευρέτης Τζόζεφ Μπράμαχ λανσάρει την πρώτη χειροκίνητη αντλία μπίρας σε μπαρ.

1805: Πεθαίνει ο κορυφαίος εκπρόσωπος του γερμανικού ρομαντισμού και ενθουσιώδης θαυμαστής του ωραίου, συγγραφέας Γιόχαν Κρίστοφ Φρίντριχ φον Σίλερ. Είχε γεννηθεί το 1759.

1850: Πεθαίνει ο Γάλλος φυσικός και χημικός, Ζοζέφ Λουί Γκάι Λισάκ. Έθεσε τις βάσεις της σύγχρονης Θερμοδυναμικής.

1873: Γεννιέται ο Βρετανός αρχαιολόγος Χάουαρντ Κάρτερ που το 1922 ανακάλυψε στην Αίγυπτο τον ασύλητο τάφο του Φαραώ Τουταγχαμών. Πέθανε το 1939.

1926: Οι Αμερικανοί πιλότοι Ρίτσαρντ Μπιρντ και Φλόιντ Μπένετ πραγματοποιούν την πρώτη πτήση πάνω από τον Βόρειο Πόλο.

1931: Πεθαίνει ο Αλβέρτος Αβραάμ Μικελσον, Αμερικανός φυσικός που διατύπωσε το νόμο για τη σταθερή ταχύτητα του φωτός. Το 1907 τιμήθηκε με το Νόμπελ Φυσικής. Είχε γεννηθεί το 1852.

1960: Οι ΗΠΑ γίνονται η πρώτη χώρα που επιτρέπει τη νόμιμη χρήση του αντισυλληπτικού χαπιού.

1986: Πεθαίνει ο Σέρπα Τένζινγκ Νόργκει, ένας από τους ορειβάτες της ομάδας του Εντμουντ Χίλαρι, που κατέκτησε πρώτη το Έβερεστ, το 1953.

2009: Σε ηλικία 85 χρόνων, πεθαίνει ο λαϊκός καλλιτέχνης, Ευγένιος Σπαθάρης, «ψυχή» του Καραγκιόζη.

2020: Σε ηλικία 87 χρόνων, πεθαίνει ο διάσημος τραγουδιστής της ροκ, Λιτλ Ρίτσαρντ. Ανάμεσα στα τραγούδια του είναι και το πασίγνωστο «Τούτι φτούτι» (1956).